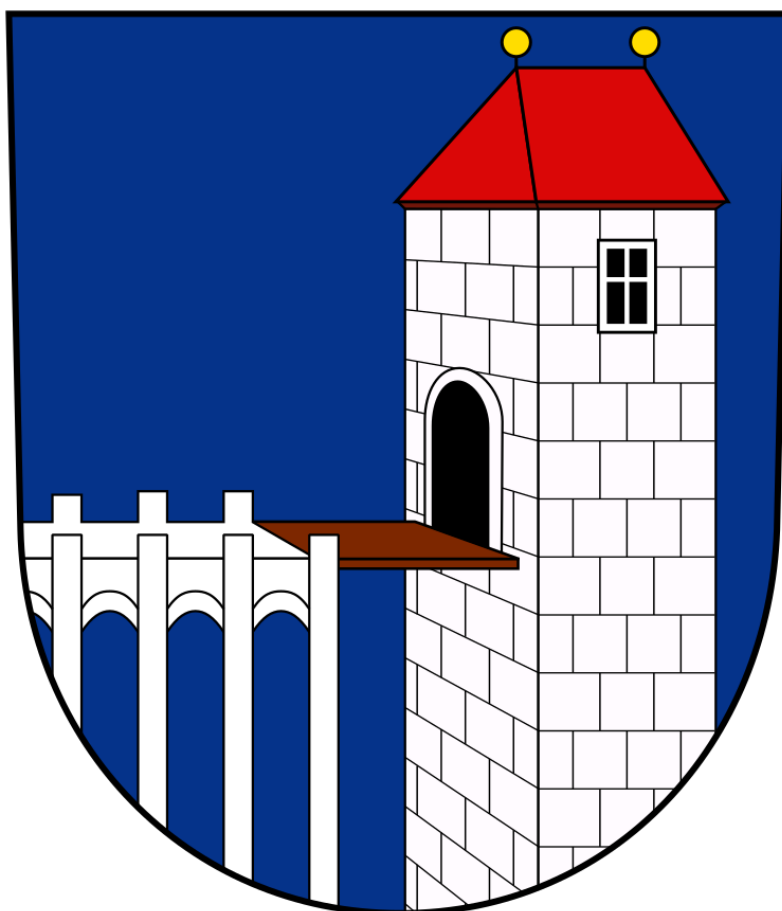

OBEC VELHARTICE
STRATEGICKÁ KONCEPCE ROZVOJE
2023 - 2030

Úvod

Strategická koncepce rozvoje obce Velhartice 2023 - 2030 je strategickým dokumentem, který

- v analytické části stručně rekapituluje současný stav obce,
- v návrhové části formuluje potřeby, cíle a možné cesty k jejich dosažení.

Strategická koncepce rozvoje obce Velhartice vznikla v součinnosti zastupitelů obce a obecních osadních výborů. Byla zpracována analytická část a na základě stavu a očekávání v polovině roku 2023, kdy byl strategický dokument tvořen, byla formulována strategická vize obce a její dílčí opatření.

1) ANALYTICKÁ ČÁST

Obec Velhartice se nalézá v podhůří Šumavy přibližně na půli cesty mezi městy Sušice a Klatovy. Obcí protéká řeka Ostružná a Radvanický a Čeletický potok, který napájí rybník Bušek. Nadmořská výška obce Velhartice je 622 m n.m, nejvyšší bod obce je ve výšce 966 m n.m. (vedlejší hřeben Svinenského vrchu nad Jarkovicemi). Na území obce se nachází přírodní rezervace Borek u Velhartic a přírodní park Kochánov.

Obec je tvořena 11 místními částmi a členěna na 7 katastrálních území. Obec má rozlohu 2721 ha a žije zde 856 obyvatel (k 1.1.2023) z toho 429 mužů a 427 žen. Průměrný věk obyvatel je 44,7 let (k 1.1.2023). Obec má platný územní plán, územní studii veřejných prostranství, program regenerace městské památkové zóny a před dokončením je dopravní studie průtahu Velharticemi.

Obec spadá pod ORP Sušice. Veřejná doprava je zastoupena hlavně pravidelně jezdícími autobusy (směr Sušice i Klatovy) a vlakovým nádražím Nemilkov, které se nachází na severozápadní hranici obce.

Obec vlastní a provozuje základní technickou infrastrukturu (vodovod, částečně kanalizace vč. čistírny odpadních vod), která je zastaralá, v nepříliš dobrém technickém stavu a postupně probíhají její nutné opravy a obnova.

Občanská vybavenost je poměrně dobrá hlavně ve Velharticích (škola, pošta, lékaři, obchody, sezónně i restaurační zařízení), ostatní místní části se potýkají s nedostupností některých služeb. Budovy veřejné infrastruktury vlastněné obcí se i přes průběžné dílčí opravy a rekonstrukce nedaří dlouhodobě udržovat v takovém technickém stavu, který je potřebný k zajištění plnění jejich funkce i do budoucna.

Celá obec Velhartice má dlouhou historii, kterou připomíná po celé obci mnoho historických památek (hrad Velhartice, zámek Nemilkov, bývalé královské horní město Hory Matky Boží, kostely, kapličky, židovský hřbitov atd.). Jen samotný hrad Velhartice navštíví ročně až 40 tisíc turistů.

Podnikatelé v obci působí nejčastěji v zemědělství a cestovním ruchu. Největšími zaměstnavateli jsou Vesa Velhartice a.s. a Plzeňské dílo, v.d.. Většina obyvatel za prací dojíždí do blízkých měst (Sušice, Klatovy) nebo do Německa.

Části obce Velhartice (11)

Braníčkov, Chotěšov, Drouhavec, Hory Matky Boží, Jarkovice, Konín, Nemilkov, Radvanice, Stojanovice, Tvrdoslav, Velhartice

Všeobecné informace

Adresa:	Velhartice 134, 341 42 Velhartice
IČO:	00256242
Web:	www.velhartice.cz
ORP:	Sušice
Nadmořská výška:	622 m n. m.
Rozloha:	2721 ha
Počet obyvatel:	856 obyvatel (k 1.1.2023) (50,1 % Velhartice; 17 % Nemilkov; 13,3 % Chotěšov; 10,9 % Hory Matky Boží; 8,7 % ostatní místní části)
Průměrný věk:	44,7 let (k 1.1.2023)
Pošta:	Ano (Velhartice)
Základní a mateřská škola:	Ano (Velhartice)
Knihovna:	Ano
Zdravotnické zařízení:	Ano (praktický lékař pro dospělé, stomatolog, gynekolog)
Policie:	Ne
Hasiči:	Ano (jednotky SDH obce [4x] a sdružení SH-ČMS [4x])
Kanalizace:	Ano (dešťová, splašková - pouze Velhartice)
Čistírna odpadních vod:	Ano (Velhartice)
Vodovod:	Ano
Plynofikace:	Ne
Veřejné osvětlení:	Ano
Hřbitov:	Ano (Velhartice, Hory Matky Boží)

Historie

Nejstarší zpráva o **Velharticích** je z roku 1318. Přibližně v této době byl dostavěn hrad, který tehdy patřil Buškovi z Velhartic, komorníku a příteli Karla IV. Osada však vznikla již dříve při obchodní cestě z Bavor do vnitra Čech.

Starší než hrad je i farní kostel, původně románský. Zakládací listina dalšího kostela z roku 1373 nazývá osadu městečkem. Po roce 1390 jsou majiteli Velhartic páni z Hradce (Jindřichova). Z nich Menhart obdařil městečko roku 1444 prvním privilegiem (týkalo se nápadů odúmrtních). V tomto období byly na hradě ukrývány po několik let české korunovační klenoty.

Do roku 1506 je pánem na Velharticích Zdeněk Lev z Rožmitála. Započal zde s dolováním stříbra a vymohl u krále pro městečko právo dvou výročních trhů. Za třicetileté války získal Velhartice císařský plukovník de Hoeff Huerta, který na hradě postavil renesanční palác a za poplatek odpustil měšťanům robotování. Raritou hradu je unikátní kamenný most spojující hmotná torza paláce zvaného Rajský a jeho protějšku - přední věže Putna.

Koncem 18. století začali majitelé panství hrabata Desfours s výrobou papíru, roku 1865 vznikla ve Velharticích papírna.

Ke konci 18. století začíná hrad postupně upadat. Poslední majitelé - Windischgrätzové hrad opustili v roce 1945, poté přechází do státních rukou. V současné době jsou pro návštěvníky zpřístupněny hradní i zámecké interiéry.

Roku 1869 byla ve Velharticích zřízena pošta. Roku 1882 v obci postavil židovský podnikatel továrnu na kůže. V tomto období čítaly Velhartice kolem 1100 obyvatel. Za druhé světové války se obětmi nacistické okupace stalo všech 19 místních občanů - Židů.

Roku 1957 byla založena bramborářská šlechtitelská stanice (nyní VESA Velhartice) a lisovna plastických hmot na místě bývalé koželužny. V tomto období byla dokončena

elektrifikace, veřejný vodovod, postaven kulturní dům, v sedmdesátých a osmdesátých letech rekreační rybník, mateřská škola s byty, prodejna potravin, kanalizace, čistírna odpadních vod a sportovní areál a v devadesátých letech Dům pečovatelské služby. Velhartice jsou nyní administrativním centrem obce. Sídli zde obecní úřad a funguje škola.

První historický záznam o vsi **Nemilkov** je z roku 1382. Tehdy nad říčkou Ostružná stála gotická tvrz. Tamní vladykové Ctírad - Peštík a Ahník z Nemilkova ji vlastnili jako součást obranné linie proti „Bavorovi“. V polovině 16. století nechal Jan Bohuchval z Hrádku přestavět tvrz na zámek v renesančním slohu. V období baroka Khuenové přistavěli další křídlo se zajímavým řešením tanečního sálu s kaplí v jednom prostoru. Poslední velkou stavební úpravou bylo období klasicismu, kdy za doby posledních předválečných majitelů rodiny Schreinerů přibýlo celé první patro severního křídla. V současné době je zámek s poplužním dvorem v soukromém vlastnictví. Noví majitelé mu postupně navrací život i jeho původní krásu.

Chotěšov se nachází na úpatí vrchu Teleček v přírodním parku Kochánov. Vesnice se nachází v nadmořské výšce 700 m a otevírá se odtud krásný výhled na Klatovsko, okolí Javorníku a vrch Sedlo. První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1412. Ve vsi se nachází kaple svatého Antonína Paduánského.

Hory Matky Boží leží v nadmořské výšce okolo 675 metrů. Název obce je spojen s hornickou tradicí obce, která se datuje od 10. až 12. století. Největší rozmach hornictví zaznamenalo v 16. století, těžil se stříbrnosný galenit. Hory Matky Boží získaly v roce 1522 statut královského horního města. Ještě na počátku 20. století byly Hory Matky Boží zmiňovány jako město a žilo zde cca 660 lidí. Na náměstí zaujme barokní kostel Jména Panny Marie postavený v roce 1637. V lese nad městem byla v roce 1842 postavena poutní kaple Proměnění Páně, ke které od hřbitova vede 14 kapliček křížové cesty. Roku 1995 bylo ve vsi založeno muzeum zaměřené na historii regionu, hornickou minulost, řemesla a místní tradice.

Braníčkov je malá vesnice nacházející se asi 3 km západně od Velhartic (nad Nemilkovem). První písemná zmínka o vesnici pochází z roku 1555. O něco severněji leží **Tvrdošlav**, odkud je krásný výhled údolím směrem na Klatovy a v nedalekých lukách pramení Drnový potok.

Jihozápadně od Velhartic se kromě Chotěšova nachází další tři osady - Stojanovice, Radvanice a Jarkovice. **Stojanovice** jsou malá vesnice asi 2 km na jihozápad od Velhartic, stranou od silnice směr Keply s krásnými výhledy na Velhartice a Šibeniční vrch.

V **Radvanicích** najdeme nádherné venkovské usedlosti. Památkově chráněna je přízemní částečně roubená chalupa č. p. 2 se svisle bedněným roubením, s navazujícím zděným hospodářským zázemím na půdorysu písmene L. Jde o cenný doklad specifické formy šumavské roubené lidové architektury s regionálně typickými prvky. Památková ochrana je od r. 1958, usedlost je však v havarijním stavu a nadále chátrá.

Jarkovice jsou nejvýše položenou částí obce (nadmořská výška 829 m n.m.). První písemná zmínka osadě pochází z roku 1404. V Jarkovicích stávala sklárna, pravděpodobně huť na páteřiky. Zmínka o ní je z roku 1557, přesný rok vzniku ovšem znám není. Zanikla zřejmě na počátku třicetileté války.

Drouhavec a Konín leží na východ od Velhartice - směrem na Hory Matky Boží. První zmínka o vsi **Drouhavec** pochází již z r. 1290 coby majetek kláštera Doksanského. Ze stejného roku pochází zmínka o osadě **Konín** jakožto majetku Buška z Velhartic.

Celá obec si až do současné doby zachovala svůj historický ráz a svou polohou vzdálenou od hlavních silničních tahů tak zůstává klidnou rekreační oblastí šumavského předhůří.

2) NÁVRHOVÁ ČÁST

VELHARTICE - TEPAJÍCÍ HISTORICKÁ OBEC V PODHŮŘÍ ŠUMAVY

Strategický cíl: “Obec Velhartice bude venkovskou obcí plnou historie uprostřed krásné přírody s dobře fungující infrastrukturou, občanskou vybaveností a bohatým kulturním a společenským životem. Život místních obyvatel a turistický ruch budou v rovnováze.”

PRIORITA 1: SPOKOJENÝ ŽIVOT OBYVATEL

- Specifický cíl 1.1: Zkvalitnění dostupnosti a úrovně veřejných služeb
 - Opatření 1.1.1: Dostupná zdravotní péče
 - Opatření 1.1.2: Podpora moderního a dostupného vzdělávání
 - Opatření 1.1.3: Zajištění vyšší bezpečnosti v území
 - Opatření 1.1.4: Rozvoj a podpora sociálních služeb
- Specifický cíl 1.2: Podpora místních spolků a volnočasových aktivit
 - Opatření 1.2.1: Posílení volnočasových aktivit a zařízení
 - Opatření 1.2.2: Zapojení spolků do dění v obcích
- Specifický cíl 1.3: Územní rozvoj obce
 - Opatření 1.3.1: Zlepšení vzhledu veřejných prostranství
 - Opatření 1.3.2: Rozvojové dokumenty
- Specifický cíl 1.4: Rozvoj podnikání
 - Opatření 1.4.1: Podpora místních podnikatelů a zaměstnavatelů

PRIORITA 2: KVALITNÍ DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

- Specifický cíl 2.1: Zkvalitnění dopravní infrastruktury
 - Opatření 2.1.1: Rekonstrukce a modernizace komunikací
 - Opatření 2.1.2: Doprava v klidu
 - Opatření 2.1.3: Pěší a cyklistická infrastruktura
- Specifický cíl 2.2: Výstavba a modernizace technické infrastruktury
 - Opatření 2.2.1: Vodovody a kanalizace
 - Opatření 2.2.2: Obecní rozhlas
- Specifický cíl 2.3: Předcházení a řešení povodňových rizik
 - Opatření 2.3.1: Protipovodňová opatření
 - Opatření 2.3.2: Monitorování a informační systém

PRIORITA 3: UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKOVÁ OCHRANA

- Specifický cíl 3.1: Rozvoj zázemí pro cestovní ruch
 - Opatření 3.1.1: Zkvalitnění nabídky služeb
 - Opatření 3.1.2: Společná propagace
- Specifický cíl 3.2: Obnova tradic, kultury a sounáležitosti s územím
 - Opatření 3.2.1: Upevnění vztahu k místu prostřednictvím kulturního dědictví
- Specifický cíl 3.3: Památková ochrana
 - Opatření 3.3.1: Památkově chráněné objekty

PRIORITA 4: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Specifický cíl 4.1: Podpora šetrného využívání krajiny

Opatření 4.1.1: Veřejná zeleň

Opatření 4.1.2: Lesní hospodářství

Opatření 4.1.3: Vodní hospodářství

Specifický cíl 4.2: Zefektivnění nakládání s odpady

Opatření 4.2.1: Odpadové hospodářství

Specifický cíl 4.3: Zefektivnění nakládání s energií

Opatření 4.3.1: Snížení energetické náročnosti budov

PRIORITA 1: SPOKOJENÝ ŽIVOT OBYVATEL

Specifický cíl 1.1: Zkvalitnění dostupnosti a úrovně veřejných služeb

Opatření 1.1.1: Dostupná zdravotní péče

Dostupná základní zdravotní péče je pro kvalitní život obyvatel nepostradatelná. Důležité pro udržení/získání poskytovatelů zdravotní péče jsou pobídky pro rozšiřování sítě ordinací lékařů, např. formou pronájmu obecních prostor apod. a také aktivní spolupráce blízkých obcí při zajištění společné zdravotní péče. Nezbytná je také průběžná údržba pronajímaných prostor a nemovitostí, event. jejich rekonstrukce v případě, kdy již nevyhovují současným předpisům a standardům.

Opatření 1.1.2: Podpora moderního a dostupného vzdělávání

Kvalitní vzdělání je základem pro budoucí život každého z nás. S vývojem společnosti přichází nové požadavky na to, co každý z nás potřebuje znát a umět. Informační společnost přináší mnoho nových výzev a je tedy potřeba podporovat používání inovativních vzdělávacích metod a nástrojů s použitím nejmodernějšího vybavení. Pro moderní vzdělávání je nezbytným předpokladem kvalitní prostředí a využití nejmodernějších technologií. Je potřeba podporovat dostavbu a modernizaci školních zařízení (základní i mateřské školy), modernizace vybavení pro výuku i vzdělávání (nejen) pedagogických pracovníků. Důležitá je také spolupráce s dalšími školami (včetně mezinárodní spolupráce) i sousedními obcemi s cílem zachování školských zařízení. V rámci celoživotního vzdělávání mohou být zřizována školící střediska celoživotního vzdělávání.

Opatření 1.1.3: Zajištění vyšší bezpečnosti v území

Ochrana veřejného pořádku, do které patří i otázka bezpečnosti, spadá do samostatné působnosti obce. Obec Velhartice nemá zřízenou obecní policii. V obci je zřízena jedna jednotka sboru dobrovolných hasičů (JSDH) kategorie JPO III/1 a dále tři JSDH kategorie JPO V/1. Kromě toho fungují i čtyři sbory dobrovolných hasičů coby pobočné spolky Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SDH Hory Matky Boží, SDH Chotěšov, SDH Nemilkov a SDH Velhartice). Zejména JSDH Velhartice pocítuje v posledních letech nárůst počtu řešených událostí i rozšiřování spektra typů zásahů. Pro udržení a rozvoj akceschopnosti jednotek hasičských sborů je potřeba zajistit jejich vybavení funkční

technikou a moderními věcnými prostředky. Velkou výzvou je pak především zajištění vhodných podmínek stran zázemí techniky a personálu prostřednictvím oprav, rekonstrukcí či výstavby nových hasičských zbrojnic. Obec jako svůj poradní orgán pro přípravu na řešení mimořádných událostí a krizových situací zřídila komisi pro ochranu obyvatelstva a krizové řízení sestávající z členů/zaměstnanců/příslušníků všech základních složek IZS.

Opatření 1.1.4: Rozvoj a podpora sociálních služeb

Prostřednictvím sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů. V obci Velhartice působí Charita Sušice (středisko Kolinec) a obec provozuje dům s pečovatelskou službou. Důležitá je hlavně podpora a zajištění terénních sociálních služeb, spolupráce s neziskovými organizacemi, sociální začleňování a zřizování bezbariérových přístupů. Pro zajištění vhodných podmínek pro pracovníce i klienty domu s pečovatelskou službou je nutná jeho údržba a budoucí rekonstrukce.

Specifický cíl 1.2: Podpora místních spolků a volnočasových aktivit

Opatření 1.2.1: Posílení volnočasových aktivit a zařízení

Tvořivost a aktivita obyvatel obce dlouhodobě souvisí se vznikem a fungováním řady zájmových sdružení, sportovních klubů, spolků a dalších občanských iniciativ, jež společně formují nabídku volnočasových aktivit. V obci Velhartice funguje mnoho místních spolků, které se ve svých místních částech starají o společenské (kulturní, sportovní či historicko-naučné) vyžití. Obec Velhartice zřizuje "Kulturní komisi", jejíž náplní je koordinace a organizace kulturních a společenských akcí v obci.

Cílem je podporovat nové i stávající kulturní, sportovní a volnočasové akce a aktivity spolků vč. knihoven. Nezbytná je údržba zázemí pro spolkové a volnočasové aktivity na dobré úrovni a jeho rozšiřování tak, aby obec byla atraktivní nejen pro vlastní občany, ale také pro návštěvníky. Klíčová je podpora rozvoje místní občanské a sportovní vybavenosti, podpora kulturních akcí, podpora dobrovolnictví a komunitních aktivit, jakož i podpora výstavby, údržby a modernizace zařízení pro volnočasové aktivity (sportovní, kulturní atp.).

Opomenuto nesmí být vytvoření vhodných prostor pro trávení volného času dětí, případně dětí a jejich rodičů (kupř. dětská hřiště nebo jejich samostatně umístěné prvky, místa k odpočinku ad.).

Opatření 1.2.2: Zapojení spolků do dění v obcích

Vedle zajištění základních hmotných podmínek pro život v obci a veřejných služeb by měla obec dále vytvářet zázemí pro aktivní spolupodílení se občanů na dění v obci a tím prostor pro realizaci zájmů. Obec pro své řízení nezbytně potřebuje přímou vazbu od občanů a měla by podněcovat diskuzi o rozvoji obce. Důležité je zvyšování informovanosti občanů o dění v obci prostřednictvím místních informačních systémů (web, sociální sítě, tištěný obecní zpravodaj atp.) a přímých setkávání. Podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti může být významným hybným prvkem obce jak v oblasti spolkových vlastních zaměření, tak různých přidružených společensky přínosných aktivit, ale i při udržování místních tradic a připomínání zapomenuté historie.

Specifický cíl 1.3: Územní rozvoj obce

Opatření 1.3.1: Zlepšení vzhledu veřejných prostranství

Veřejná prostranství je třeba chápat nejen jako otevřená, volně přístupná prostranství, ale také jako místa veřejného života, místa setkávání, mimořádných i každodenních lidských činností. Na venkově to platí dvojnásob. Pro plnohodnotný život obyvatelstva je proto stav veřejných prostranství neméně důležitý. Výše zmíněné hodnoty mají veřejná prostranství pouze tehdy, pokud to umožňují jejich materiální podmínky. V obci je tedy potřeba zaměřit se na zlepšení celkového vzhledu veřejných míst (úpravy a rekonstrukce návší, zastávek veřejné dopravy a nádraží, chodníků, fasád, parků, záhonů, zahrad atd.) včetně doplnění mobiliáře, tvorbu a údržbu odpočinkových míst a prostorů pro setkávání obyvatel a na výstavbu a rekonstrukci veřejného osvětlení. V roce 2023 byla zastupitelstvem obce Velhartice schválena Územní studie veřejných prostranství, která je základním dokumentem pro budoucí rozvoj.

Opatření 1.3.2: Rozvojové dokumenty

Územní rozvoj obce je vymezen platným územním plánem obce (poslední aktualizace proběhla v roce 2020 - změna č. 2). V budoucnosti je třeba se zaměřit na vytváření nových lokalit pro trvalé bydlení - možnost výstavby rodinných domů by mohla umožnit příchod nové mladší generace do obce a zpomalit (či zcela zastavit) tak stárnutí obyvatelstva obce. Zároveň je třeba hledat možnosti osídlení starší zástavby, kde v některých lokalitách (platí hlavně pro Velhartice) nadále narůstá podíl trvale neosídlených domů. Obec Velhartice má aktuálně platnou Územní studii veřejných prostranství, Program regenerace městské památkové zóny a před dokončením je Dopravní studie průtahu Velharticemi. V rámci rozvojových dokumentů je při jejich tvorbě vhodné zapojení veřejnosti do rozhodování o prioritách rozvoje obce a po jejich vzniku a schválení zachovávat aktuálnost a soulad s legislativou a zároveň umět využívat jejich potenciál pro rozvoj obce.

Specifický cíl 1.4: Rozvoj podnikání

Opatření 1.4.1: Podpora místních podnikatelů a zaměstnavatelů

V současnosti je kladen velký důraz na podporu podnikání. V zájmu obce by měla být snaha o vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání a přilákání a podporu podnikatelů, kteří mohou v obcích vytvořit nová pracovní místa a přispět tak k rozvoji celého území. Vhodná je také podpora současných významných zaměstnavatelů v obci tak, aby místní nabídka práce pomohla zamezit potenciálnímu odlivu lidí, kteří jsou často nuceni stěhovat se za prací do jiných obcí či měst.

PRIORITA 2: KVALITNÍ DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Specifický cíl 2.1: Zkvalitnění dopravní infrastruktury

Opatření 2.1.1: Rekonstrukce a modernizace komunikací

Stávající silniční síť v řadě míst a úseků vykazuje značné problémy, stavebně technické, prostorové i kapacitní nedostatky, které komplikují dostupnost a obsluhu jednotlivých sídel. Silnice II. a III. třídy má na starosti Správa a údržba silnic (SÚS) Plzeňského kraje. Obec by

měla sledovat, aby SÚS dbala na dobrý technický stav komunikací v její správě. Dopravně nejvytíženější komunikací v obci je silnice II. třídy procházející středem Nemilkova, problémy nastávají také při průjezdu kamionů centrem Velhartic. Místní komunikace má ve správě obec Velhartice. Průběžně dochází k jejich opravám, nicméně stále se v obci nachází místní komunikace doposud nevyasfaltované či ve velmi špatném technickém stavu. V nepříliš dobrém stavu jsou také mosty. Pro celkový rozvoj obce je vhodné zaměřit se na rekonstrukci místních a obecních komunikací včetně doplňující infrastruktury. Důležité je také zvyšování bezpečnosti dopravy, např. bezbariérový přístup zastávek, signalizace pro nevidomé atp. a s tím související výstavba a rekonstrukce autobusových zastávek.

Opatření 2.1.2: Doprava v klidu

Doprava je definována jako služba, která slouží k uspokojování potřeb po mobilitě a obsluze území. Dopravní plochy jsou prioritně spojeny s dosažitelností míst uspokojování jiných potřeb jako je např. bydlení, nakupování a rekreace apod. Nedostatečný počet odstavných a parkovacích ploch je problémem, který trápí nejvíce Velhartice a blízké okolí rybníka Bušek. Místa pro parkování nabízí hrad Velhartice, některé soukromé subjekty a veřejná obecní prostranství. Celkový počet míst nedostačuje ani v běžném dni letní turistické sezóny, natož při speciálních událostech a akcích. Potřebná je koordinace zainteresovaných aktérů a hledání možností rozšíření parkovacích kapacit a zároveň možností, jak snížit počet automobilů v obci (nabídka alternativních možností přístupu do obce - např. turistické pěší/cyklistické okruhy napojené na veřejnou dopravu). Řešení je nutné také hledat v oblasti neřízeného parkování karavanů (možnosti vytvoření oficiálních karavanových stání).

Opatření 2.1.3: Pěší a cyklistická infrastruktura

Pěší a cyklistické komunikace jsou ve správě obce. Pěší stezky zajišťují prostupnost krajiny i sídel a jejich udržování či obnova jsou důležitou součástí péče o obec a přilehlou krajinu. V obci lze také najít velké množství lokalit se zcela chybějícími chodníky nebo s chodníky ve velmi špatném technickém stavu. Potřebné je také budování a údržba cyklostezek využitelných jak pro turistické účely, tak zejména pro pravidelnou dopravu mezi lokalitami a sídly (např. dlouho plánované propojení Velhartice - rybník Bušek - Nemilkov vedoucí mimo silnice II. a III. třídy).

Specifický cíl 2.2: Výstavba a modernizace technické infrastruktury

Opatření 2.2.1 Vodovody a kanalizace

Obec má ve své správě tyto inženýrské sítě: splaškovou (pouze místní část Velhartice) a dešťovou (ostatní místní části) kanalizaci a vodovodní řad. Kanalizace ve Velharticích je napojena na čistírnu odpadních vod (ČOV). Technická infrastruktura v obci se nachází vlivem stárnutí převážně ve špatném technickém stavu. Je tedy potřeba průběžná obnova a modernizace částí potrubního vedení zejména vodovodní, ale i kanalizační sítě (včetně ČOV). Pro tyto účely byl v obci zřízen fond oprav.

Opatření 2.2.2: Obecní rozhlas

Obecní rozhlas je komunikačním prostředkem s dlouhou tradicí, který je pro většinu obyvatel významným zdrojem informací o místním dění a dále pak důležitým prvkem pro varování obyvatel při hrozbě nebo vzniku mimořádných událostí.

Specifický cíl 2.3: Předcházení a řešení povodňových rizik

Opatření 2.3.1 Protipovodňová opatření

Povodně hrozí zejména v jarních měsících a po příválových srážkách. Režim v záplavových oblastech řeší tzv. vodní zákon. Povodním jistě nelze zcela zabránit, ale je alespoň možné eliminovat dopady, ať už se jedná o přípravu povodňových plánů, stanovení aktivit v záplavových oblastech nebo výstavbu polderů, nádrží apod. Pozornost je potřeba věnovat i kritickým místům souvisejícím s hrozbami spojenými s bleskovými povodněmi, kdy některé části obce jsou riziky z toho plynoucími zatížena dlouhodobě a periodicky.

Na území obce by mělo docházet k realizaci zejména tzv. přírodě blízkých opatření (protierozní opatření, zpomalení odtoku povodňových vod a využití volné retenční kapacity potočních a říčních niv v nezastavěných územích atp.). Důraz by měl být dán i na vhodné způsoby hospodářského využití krajiny. Nezbytnou charakteristikou přírodě blízkých protipovodňových opatření je kromě dosažení protipovodňového účinku i udržení dobrého ekologického stavu vodních toků a niv nebo jejich zlepšení. Pozornost je potřeba věnovat dále dobrému stavu odváděcích příkopů, struh a uličních dešťových vpustí, případně tyto posilovat.

Opatření 2.3.2 Monitorování a informační systém

Pro predikci povodní a eliminaci jejich dopadů je vhodné zavedení systému monitoringu a včasného varování obyvatelstva. Protipovodňovými opatřeními, která kladou nárok na připravenost občanů, může být například existence místního informačního systému, sirén nebo i webového portálu, kde budou sděleny nejdůležitější informace.

PRIORITA 3: UDRŽITELNÝ CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKOVÁ OCHRANA

Specifický cíl 3.1: Rozvoj zázemí pro cestovní ruch

Opatření 3.1.1: Zkvalitnění nabídky služeb

Cestovní ruch je bezesporu významným faktorem rozvoje obce Velhartice. Obec (především hrad Velhartice) navštíví každoročně několik desítek tisíc turistů. V obci se nachází jak historické atraktivity (kromě hradu i nově rekonstruovaný zámek Nemilkoiv či bývalé královské horní město Hory Matky Boží), přírodní zajímavosti, tak další kulturní či sportovní turisticky zajímavé lokality. Důležitá je podpora aktérů turistického ruchu v obci - jak přímo správců či vlastníků místních zajímavostí, tak poskytovatelů služeb v cestovním ruchu. Vhodným způsobem podpory je budování naučných stezek, sportovních areálů a zařízení pro trávení volného času. Velké množství turistů přináší obci také negativa - například problémy s nedostatkem parkovacích míst v letní sezóně, nekoordinované parkování karavanů či větší množství komunálního odpadu.

Opatření 3.1.2: Společná propagace

Propagace obce a koordinace aktivit a turistů v obci je zásadní pro udržitelný turismus v obci. Abychom umožnili místním aktérům kvalitně informovat o svých službách a zároveň měli možnost mít alespoň nějaký vliv na pohyb, dobu setrvání (která je klíčová pro ekonomický přínos) a rozmístění turistů v obci, je vhodné využít veškerých informačních možností. V obci Velhartice aktuálně nefunguje infocentrum - a to ani v letní turistické sezóně. Kromě zřízení alespoň sezónního infocentra je také důležitá společná webová/online propagace a informační leták, jednotný systém místní propagace včetně

jednotné grafiky/vizuálu nebo například vytvoření společné nabídky (balíčků služeb) cestovního ruchu.

Specifický cíl 3.2: Obnova tradic, kultury a sounáležitosti s územím

Opatření 3.2.1: Upevnění vztahu k místu prostřednictvím kulturního dědictví

V dnešní době je velice důležité, aby obyvatelé pociťovali větší sounáležitost s kulturou a s územím, což může napomoci k zabránění odchodu mladých lidí z obce (převážně do měst). Vztah k místu je ovlivněn také jeho vzhledem. Je proto zapotřebí obnovovat a zachovávat cenné kulturní dědictví a jeho okolí. Harmonická a ekologicky vyvážená krajina je významným předpokladem vzniku pozitivní vazby obyvatel k jejich regionu a zároveň se jako významný faktor cestovního ruchu stává zdrojem hospodářského rozvoje daného regionu. Mnohé památky zanikly chátráním nebo byly záměrně odstraněny, jiné se dostaly do zoufalého stavu. Pro sounáležitost obyvatelstva s územím jsou tyto kulturní památky nepostradatelné. Musí proto docházet k jejich obnově a rozvoji. Důraz je kladen a na rekonstrukce a opravy kulturního dědictví a na podporu kulturních a historických tradic obyvatelstva jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismu obyvatel.

Specifický cíl 3.3: Památková ochrana

Opatření 3.3.1: Památkově chráněné objekty

V centru Velhartic se nachází městská památková zóna a zároveň se v celé obci nalézají větší množství památkově chráněných objektů. V současné době se některé objekty nenacházejí v dobrém technickém stavu a působí mnohdy velmi nevzhledně. I přesto, že obec je vlastníkem pouze malé části těchto objektů, může pomoci vlastníkům s vyhledáváním dotačních titulů a získáváním prostředků na úpravu jejich objektů. Jednou z možností je například využití Programu regenerace městské památkové zóny.

PRIORITA 4: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Specifický cíl 4.1: Podpora šetrného využívání krajiny

Opatření 4.1.1: Veřejná zeleň

V dnešní době je nutné prosazovat šetrné využívání krajiny a minimalizovat negativní zásahy do krajinných systémů tak, aby nebyla narušena ekologická stabilita krajiny. Veřejná zeleň je souhrn všech volně rostoucích a veřejně přístupných zelených rostlin. Jedná se o důležitý architektonický a krajinný prvek s velmi významnými ekologickými funkcemi jako jsou zlepšení kvality vzduchu, vázání oxidu uhličitého, produkce kyslíku, zachytávání prachu a smogu, redukce eroze okolního terénu, částečně i absorpce hluku, zastínění, korekce teplotních a větrných výkyvů a samozřejmě i funkcí estetickou. Důležité je mít komplexní plán péče o obecní zeleň tak, aby docházelo k pravidelné a odborné údržbě místo neuvážených nevratných zásahů, a bylo tak možné co nejvíce z přítomnosti zeleně profitovat. Vhodná je také participace veřejnosti a komunitní projekty.

Opatření 4.1.2: Lesní hospodářství

Les je jeden z nejpřirozenějších ekosystémů v našem území a jako významný nositel druhové rozmanitosti představuje základ životního prostředí. Hlavním cílem moderního lesního hospodářství je systematický přechod k přírodě bližším způsobům hospodaření, které posilují všechny funkce lesních ekosystémů. Možné aktivity vedoucí k naplnění tohoto opatření jsou úprava druhové a prostorové skladby porostů a zlepšení jejich mechanické stability, obnova porostů a výstavba lesní infrastruktury.

Opatření 4.1.3: Vodní hospodářství

Vodní hospodářství směřuje hlavně k ochraně, využití a rozvoji vodních zdrojů a k ochraně před škodlivými účinky vod. Jednou z možností je revitalizace v minulosti nevhodně technicky upravených koryt vodních toků směrem k původnímu, přírodě blízkému stavu. Revitalizace toku může přinést významné efekty v oblasti protipovodňové ochrany. Pro předcházení a řešení povodňových rizik je vhodná také realizace dalších přírodě blízkých opatření a nastavení systému monitorování průtoků a výstražných systémů. V obci Velhartice je většina vodních toků ve správě povodí Vltavy. Obec spravuje rybník Bušek (kde v roce 2023 došlo k vyčištění záchytných rybníků), další rybníčky, požární nádrže a mlýnský náhon.

Specifický cíl 4.2: Zefektivnění nakládání s odpady

Opatření 4.2.1: Odpadové hospodářství

Cílem zlepšování nakládání s odpady je další zvyšování podílů využívaných odpadů, rozšiřování kompostování biodegradabilních součástí odpadů, rozšiřování míst sběru recyklovatelných složek komunálních odpadů, nakládání s nebezpečnými složkami komunálních odpadů prováděné bezpečným způsobem, rozšíření nabídky sběrných kontejnerů včetně související infrastruktury a také cílená osvěta obyvatel v oblasti odpadového hospodářství.

Specifický cíl 4.3: Zefektivnění nakládání s energií

Opatření 4.3.1: Snížení energetické náročnosti budov

Snížování energetické náročnosti budov je důležité pro dosažení cílů v oblasti úspor energie a v boji proti klimatickým změnám. Snížování spotřeby energie se realizuje zlepšením tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budov, včetně dalších opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budov.

3) ZÁVĚR

Strategická koncepce rozvoje obce Velhartice 2023 - 2030 stanovuje hlavní oblasti rozvoje obce, formuluje možná řešení rozvoje obce, zvyšuje připravenost obce k získání vnějších finančních prostředků a je východiskem pro rozhodování orgánů obce v rozvojových záležitostech. Cílem obce Velhartice je podpora kvalitního života obyvatel a prevence jejich odchodu do měst prostřednictvím zvyšování kvality technické infrastruktury a životního prostředí, zajištění občanské vybavenosti a podpory občanských aktivit. Důležité je také uvědomění si přínosů cestovního ruchu. Ve fázi realizace bude velice záležet na spolupráci vedení obce, mikroregionu, veřejné správy, soukromého sektoru, neziskových organizací a všech, kteří se budou společně na realizaci strategie podílet.

SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Strategickou koncepci rozvoje obce Velhartice 2023 - 2030 schválilo zastupitelstvo obce Velhartice.

Datum schválení: 26. 10. 2023

Číslo usnesení: *Usnesení zastupitelstva obce č. 100*

Text usnesení: *ZO schválilo Strategickou koncepci rozvoje obce Velhartice na období 2023-2030.*

Ve Velharticích dne 27. 10. 2023

.....
Podpis starosty obce

